

SAE Nieuwsbrief

SAE nieuws is een uitgave van de Stichting Academisch Erfgoed en verschijnt 3 keer per jaar.

Oktober 2010

28

Objecten in context

Het Universiteitsmuseum Utrecht gaat informatie over en objecten van hoogleraren koppelen en aanbieden via internet.

Het Universiteitsmuseum heeft op veel vakgebieden een relevante en vaak unieke collectie. In de vaste tentoonstellingen is een deel van die collectie te bewonderen, maar het grootste deel van de objecten is niet toegankelijk voor het publiek. Om ook dat deel van de collectie bereikbaar te maken en het Utrechts academisch erfgoed regionaal en landelijk beter ontsluiten, wordt gewerkt aan het opzetten van een collectiewebsite en uitwisseling van objectgegevens via gelieerde sites.

Eind 2009 werd de subsidieaanvraag voor het digitaliseringsproject *Objecten in Context* tot grote vreugde van het museum gehonoreerd door de Provincie Utrecht. In dit project worden verhalen uitgewerkt die betrekking hebben op het leven en werk van zeven Utrechtse hoogleraren. Deze verhalen zijn aanvullend op de biografieën van de betreffende hoogleraren, die binnenkort beschikbaar komen via het Utrechtse *Album Academicum*.

Biografie, objecten en een verbindend verhaal

Er zijn over de hoogleraren tal van interessante verhalen te vertellen, die geïllustreerd kunnen worden met objecten uit de collectie van het museum. Per verhaal wordt een objectselectie digitaal ontsloten en toegankelijk gemaakt. Het contextverhaal dient als link tussen de biografie van de betreffende hoogleraar in het *Album Academicum* en de objectselectie op de website van het museum. In totaal worden er op deze manier 1000 objecten gedigitaliseerd en beschikbaar

gesteld. Bovendien worden er circa 200 objecten uit deze selectie 360 graden gefotografeerd, zodat ze straks van alle kanten te bewonderen zijn.

Voor een goede toegankelijkheid van de objecten staat het opzetten van een online collectiedatabase centraal. In deze database biedt het museum contextuele informatie aan op basis van een intuïtieve (visuele) zoekstructuur. Het project loopt tot 1 september 2011.

Jet Blokhuis,
Informatie- en collectiespecialist, Universiteitsmuseum Utrecht

Nieuwe huisstijl SAE

Zoals duidelijk te zien is aan deze nieuwsbrief, heeft de SAE een facelift gekregen. Studio Joyo heeft deze nieuwe huisstijl ontworpen en heeft zich ook ontfermd over de vernieuwing van de website academischerfgoed.nl. Door de heldere indeling en het fraaie kleurgebruik is de website een stuk aantrekkelijker. En naast informatie over de stichting en de aangesloten instellingen, kun je nu de topstukken in een soort digitale etalage aan je voorbij laten trekken.

Esther Boeles, Coördinator SAE

kleine ets met de Zondeval uit 1638. Eva haalt Adam over om van de verboden vrucht te eten. Maar Adam aarzelt. Wat Rembrandt interesseert is de spanning van het moment. Die spanning wordt voelbaar als je de tekening zelf – door mensenhand gemaakt – in handen hebt. De lichaamsvormen zijn met veel lef neergezet in krasserige lijnen en brede wassingen. Tegelijk is het gezicht van Eva heel fijn getypeerd. Die mix van schetsmatigheid en scherpte is typerend voor Rembrandt. Hoeveel Noord-Nederlandse tekenaars tekende met zoveel verve? Bijna niemand. Wat dat betreft staat Rembrandt dichterbij Rubens en Van Dyck dan bij zijn Hollandse tijdgenoten.

Over dit soort kwesties praat ik graag met studenten en promovendi in workshopverband. De universitaire collecties zijn daarvoor een ideaal vertrekpunt. Het aardige is dat de uitkomst van zo'n workshop van te voren nooit helemaal vast ligt: al kijkend en discussiërend ontstaan er steeds weer nieuwe inzichten. Voor sommigen is het directe contact met de originele kunstvoorwerpen zo prikkelend dat ze de kant van het museum of de kunsthandel kiezen. Ook dat is een pluspunt. Het is belangrijk

Een echte Rembrandt: onvervangbare meerwaarde

Ik heb mij in de afgelopen jaren persoonlijk ingezet voor de digitalisering van omvangrijke collecties, waaronder de fotoarchieven van het *Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut* in Florence. Op kunsthistorisch terrein zijn er steeds meer grote gegevensbestanden die het mogelijk maken om snel aan de juiste informatie te komen. Maar het is en blijft een begin. Bij een digitaal plaatje – zelfs van hoge kwaliteit – gaan je ogen niet open. Er komt – bij mij althans – geen stroom van ideeën en associaties los. En dat is nu precies de onvervangbare meerwaarde van het directe contact met een originele tekening of prent.

„Bij een digitaal plaatje – zelfs van hoge kwaliteit – gaan je ogen niet open.“

Ter illustratie: in de Universiteitsbibliotheek in Leiden bevindt zich een vroege schets van Rembrandt. Het is een voorstudie voor zijn

dat de universiteit studenten stimuleert om zich in verschillende richtingen te ontwikkelen.

Prof. dr. Gert Jan van der Sman,
Hoogleraar Kunstgeschiedenis,
Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut Florence
(Universiteit Utrecht) en de Universiteit Leiden

www.nikipics.library.uu.nl

Update Unicum

In de projectgroep Unicum wordt ondertussen hard gewerkt. Projectleider Henriette Reerink heeft een projectwebsite gebouwd voor geïnteresseerden en betrokkenen:

<http://academischecollecties.wordpress.com/>.

Steph Scholten, directeur UvA Erfgoed, zal op het UMACcongres (internationale vereniging van universiteitsmusea) in Sjanghai een

posterpresentatie geven van het Unicumproject. Begin 2011 zal er weer een voorlichtingsbijeenkomst worden georganiseerd over Unicum.

Esther Boeles,
Coördinator SAE

De SAE wil het netwerk uitbreiden en is geïnteresseerd in de manier waarop niet aangesloten universiteiten hun erfgoed organiseren en ontsluiten. Deze keer aandacht voor de collectie van de Universiteitsbibliotheek van de VU Amsterdam.

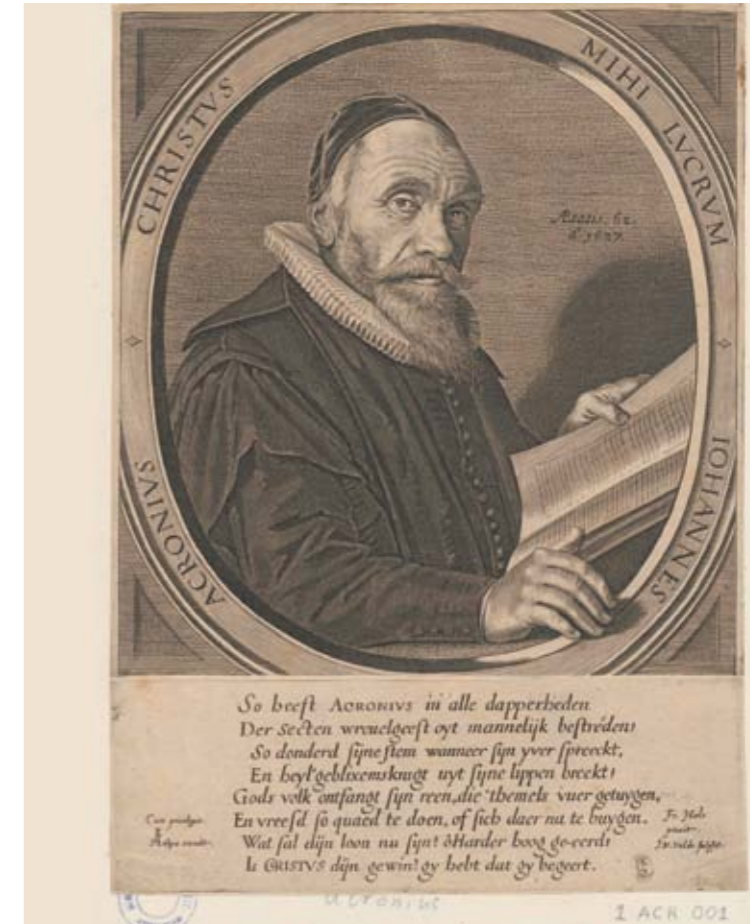
Universiteitsbibliotheek VU richt Erfgoedcluster op

Weet een hoogleraar waar hij moet zijn als hij zijn onderwijscollectie aan de Vrije Universiteit zou willen schenken? Als een faculteit wil weten wat zij aan erfgoed in huis heeft, heeft zij dan de expertise om dit in kaart te brengen? Waar kunnen instellingen aan de Zuidas, veelal eigenaren van kunstcollecties en/of fotoarchieven, zich melden als zij relatiegeschenken zouden wensen op basis van dit erfgoed?

Binnen de Vrije Universiteit is behoefte aan een aanspreekpunt voor alles wat met erfgoed te maken heeft. Dit bevindt zich op verschillende plaatsen. Via de recente oprichting van een Cluster academisch en cultureel erfgoed wil de Universiteitsbibliotheek VU (UB VU) de krachten bundelen en het erfgoed een duidelijk gezicht geven.

Voor een groot deel bestaat het erfgoed uit gedrukte werken en handschriften (zo'n 70.000 items van vóór 1901). Daarnaast omvat het historisch kaartmateriaal en diverse archieven, onder meer die van de politici Hendrikus Colijn en Willem Aantjes, en van diverse maatschappelijke organisaties. Behalve schriftelijk materiaal beheert de UB VU ook andersoortig erfgoed, zoals schilderijen, meubelstukken en kleding.

De materiaalsoort is niet relevant voor de vraag of iets in aanmerking komt voor het predicaat 'erfgoed'. Doorslaggevend is of het zicht biedt in het typische academische leven aan de VU of in de wijze waarop het onderzoek en onderwijs er heeft plaatsgevonden. De UB VU beschouwt het als haar taak dit erfgoed te conserveren en beheren voor toekomstige generaties, maar wil er ook huidige

generaties voor enthousiasmeren via uiteenlopende initiatieven, zoals webexposities, debatten.

Daarnaast ontwikkelt de UB VU hiertoe diverse relatiegeschenken op basis van het eigen erfgoed. Zo creëert zij originele geschenken die de identiteit van de instelling tot uitdrukking brengen en die bovendien langer meegaan dan de gangbare pen met logo, die vaak ongezien in de pennenbak op het bureau verdwijnt.

Sebastien Valkenberg,
Accountmanager Erfgoed UB VU

Bijeenkomsten najaar 2010

Dit najaar zijn er weer interessante bijeenkomsten van de SAE. Om kennis uit te wisselen en om elkaar te spreken. Houd de website in de gaten voor meer informatie: www.academischerfgoed.nl

Op **vrijdag 29 oktober** organiseert de SAE in samenwerking met de VSC een middag over **copyright op online erfgoed**. Plaats: Hilversum.

Op **maandag 22 november** organiseert de SAE in samenwerking met het Universiteitsmuseum Utrecht een dag over de **ethiek bij het presenteren van medisch erfgoed**.

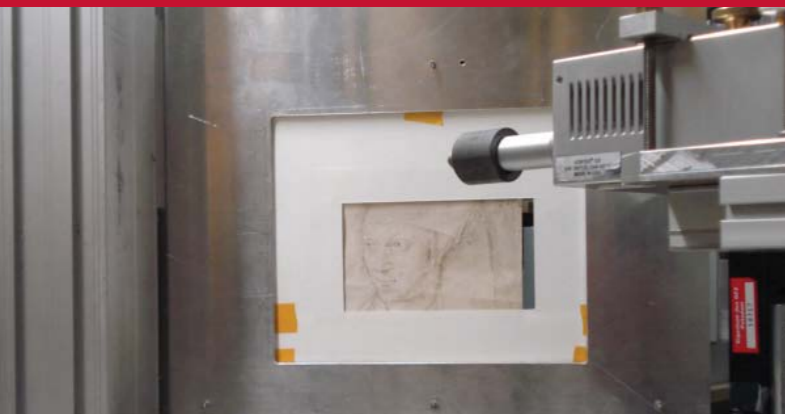
Iedereen is welkom, toegang is **gratis**.
Aanmelden via sae@uva.nl.

Samenwerking Delft en Leiden: CAAS

Sinds een aantal jaren werken de universiteiten van Delft en Leiden samen in het *Centre of Art and Archaeological Studies (CAAS)* met als doel het stimuleren en ontwikkelen van onderzoek in de kunsten en archeologie met behulp van innovatieve wetenschappelijke technieken. Anders gezegd: wetenschappers uit beide steden hebben in CAAS een platform dat dient tot samenwerking en uitwisseling en dat leidt tot de directe toepassing van in Delft ontwikkelde technieken enerzijds en tot de onderbouwing en uitwerking van in Leiden gedaan onderzoek anderzijds. Vraag en antwoord op wetenschappelijk niveau zogezegd, waarbij beide universiteiten profiteren van elkaars deskundigheid.

Zo is de archeologie bij uitstek een wetenschap die behoefte heeft aan (non-destructieve) technieken om bijvoorbeeld de ouderdom van opgegraven voorwerpen te bepalen maar ook om bijvoorbeeld de functie, het gebruik en de materiële samenstelling op te helderen. Aan dergelijke technieken werd onlangs een symposium gewijd. Ook in de kunstgeschiedenis bestaan vragen waarop technisch onderzoek een nieuw licht kan schijnen. Letterlijk, want het gebruik van verschillende soorten belichting en straling kan leiden tot de oplossing van vragen die niet enkel door traditionele kunsthistorische methoden kunnen worden beantwoord. Zo werden in

2009 enkele vijftiende-eeuwse tekeningen uit de collectie van het Leidse Prentenkabinet / Universiteitsbibliotheek in de Hamburgse deeltjesversneller blootgesteld aan straling om op die manier iets meer te weten te komen over de gebruikte metaalstiften. De vooralsnog basale resultaten van dat onderzoek kunnen dienen als basis voor een breder vervolgonderzoek. Naast dergelijk fundamenteel onderzoek kunnen ook educatieve projecten onder de paraplu van CAAS plaatsvinden. In Leiden wordt nu gewerkt aan een webpresentatie van de voor werken op papier (prenten, tekeningen, handschriften) beschikbare technieken.

Jef Schaeps,

Conservator UB Leiden

Informatie: www.caasonline.nl, schaeps@library.leidenuniv.nl of 071-5272788.

Libratory, het onderzoeks-laboratorium voor de geesteswetenschappen.

Onder deze titel verscheen begin juli een brochure waarin het voorstel van een aantal bibliotheken wordt ontvouwd om de komende jaren systematisch de *Boekcollectie Nederland* (tot 1840) te digitaliseren en voor nieuw en innovatief onderzoek in de geesteswetenschappen beschikbaar te maken. In deze Nieuwsbrief is er al eerder over bericht, omdat het plan geboren is in kringen van SAE en UKB. Kort samengevat, bestaat het plan uit drie hoofdmoten:

1. digitalisering van de 'harde kern' van het bezit van Nederlandse bibliotheken, met voorop de KB en de grote universiteitsbibliotheken;
2. digitalisering van ander materiaal dat zich in Nederlandse bibliotheken en archieven bevindt op basis van een specifieke onderzoeksvraag;
3. de creatie van een 'GW-lab' in de vorm van een collectieportaal, waarin de gedigitaliseerde collecties worden 'gecontextualiseerd' ofwel verrijkt met allerlei andere vormen van informatie.

Het gaat vanzelfsprekend om een enorm karwei, dat zo'n 15 jaar in beslag zal nemen en waarvoor in totaal 75 miljoen euro, nodig is - 5 miljoen per jaar. Het project moet de Geesteswetenschappen in staat stellen het terrein van de E-science te betreden, en tegelijk de toegang tot ons verleden veilig stellen. Want wat niet digitaal beschikbaar is, bestaat binnenkort in de belevingswereld van veel mensen niet meer...

Google en de KB

Bijna tegelijkertijd met het bericht over Libratory, maakte de KB (partner in Libratory) bekend dat zij een overeenkomst heeft gesloten met Google om 160.000 Nederlandse werken uit de 18e en 19e eeuw bij te dragen aan Google Books (Nederlandse titel: *Zoeken naar Boeken*), de digitale bibliotheek van Google waar intussen al miljoenen boeken in te vinden zijn. Dit project valt uiteraard deels samen met Libratory en Libratory kan er dan ook profijt van hebben als een flink aantal boeken al door Google worden gedigitaliseerd. Toch is de 'scope' van Libratory heel anders dan die van Google Books. Google Books digitaliseert zoals bekend 'quick and dirty' om zoveel mogelijk boeken zo snel mogelijk beschikbaar te maken voor een zo groot mogelijk publiek. Libratory digitaliseert in eerste instantie om Nederlands cultuurbezit beschikbaar te maken voor innovatief wetenschappelijk onderzoek. Google Books beperkt zich daarom tot de KB en slaat kostbare en kwetsbare werken over. Ook de digitalisering zelf ('OCR') gebeurt betrekkelijk rudimentair. Libratory streeft daarentegen naar hoogwaardige digitalisering en

naar volledigheid. Dat betekent dat ook oudere werken, ook handschriften, ook kwetsbare werken en ook andere bibliotheken dan de KB aan de beurt komen. En Libratory creëert het GW-lab.

Nol Verhagen,

Directeur UB Amsterdam

Science LinX

"Science LinX", het science center van de Groningse faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen, stond deze zomer in Qu3 op het populaire Noorderzon, het jaarlijkse Performing Arts festival in het Noorderplantsoen. Qu3 is een kubus van duizend kubieke meter waar kunst en wetenschap bij elkaar komen. Het is een initiatief van het Science Centrum Groningen, een samenwerking van Groningse kennisinstellingen. De 5.200 bezoekers maakten Qu3 tot een regelrechte hit.

Met de interactieve exhibits van Science LinX probeert de faculteit ontdekking en verwondering in onderzoek te laten zien. Bezoekers werden uitgedaagd om het bekende achter zich te laten. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van 'augmented reality': met een extra projectie laag over de werkelijkheid heen, komen bètaonderzoekers tot leven in de opstelling 'Macht-tig'. Een opstelling gebouwd met steun van het Nederlandse Nanopodium. Of door robotvissen te laten voetballen. Science LinX werkte speciaal voor Qu3 samen met kunstenaars Chantalla Pleiter, Tarik Barri en Teackele Soepboer. Het resultaat is te bewonderen bij de installaties 'Ficus Benjaminen' en 'Het GeluidsUniversum'. Ook het UMCG liet zich van zijn beste kant zien: bezoekers konden hun eigen DNA bestellen aan de DNA-bar. De initiatiefnemers van Qu3 zoeken nu een manier om dit kunststuk komend jaar te herhalen, of liever nog... te overtreffen, voor Groningen als City of Talent 'avant la lettre'!

Bart van de Laar,

Hoofd Servicecentrum Onderwijsontwikkeling,

projectmanager, RUG Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen - Onderwijsbureau

Agenda

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Bijzondere Collecties

Oude Turfmarkt 129, Amsterdam

www.bijzonderecollecties.uva.nl

Wereldverbeters! 75 jaar IISG

29 oktober t/m 30 januari 2011

De belangrijkste en opmerkelijkste documenten die het IISG (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis) de afgelopen 75 jaar heeft samengebracht, zijn deze herfst voor een groot publiek te zien bij de Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. De stukken worden getoond rond vijf thema's: West-Europa, Oost-Europa, Nabije en Midden-Oosten, Zuid- en Zuidoost-Azië en Globalisatie.

UvA ErfgoedLab # 3

Capturing Metamorphosis

Tentoonstelling en lezingenprogramma

t/m 31 oktober 2010

De tentoonstelling wil – aan de hand van het concept van metamorfose – een dialoog op gang brengen tussen beeldende praktijken van de oudheid en nu. Vijf hedendaagse kunstenaars zijn uitgenodigd een werk te maken dat uitgaat van dit concept en van de collectie oude Griekse kunst van het Allard Pierson Museum en een aantal bijzondere bruiklenen uit het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

www.capturingmetamorphosis.nl

ALLARD PIERSON MUSEUM

Oude Turfmarkt 127, Amsterdam

www.allardpiersonmuseum.nl

Alexanders Erfenis – Grieken in Egypte

t/m 20 maart 2011

Het rijk van Alexander de Grote leidde tot versmelting van de Griekse, Egyptische en oosterse beschavingen waardoor wetenschap en schone kunsten tot grote bloei kwamen. De tentoonstelling *Alexanders Erfenis* laat dit zien aan de hand van originele voorwerpen uit de periode na de dood van Alexander.

Toerist in Alexandrië – Reconstructies van een antieke metropool

(fototentoonstelling hal museum)

Alexandrië was in de eerste eeuwen voor Christus een smeltkroes van Egyptische en Griekse cultuur. Het was een centrum van handel, kennis en kunst. De monumenten van toen zijn nu verdwenen, maar laten zich vaak wel nog reconstrueren, soms met de nodige fantasie. Prof. dr. Michael Pfrommer (Trier), is al jarenlang bezig met het vervaardigen van reconstructies van dit Antieke Alexandrië.

RIJSUNIVERSITEIT GRONINGEN

Universiteitsmuseum

Oude Kijk in 't Jatstraat 7a, Groningen

www.museum.uu.nl

Uit het dagboek van een vrije vrouw. Frederike van Uildriks 1854-1919

t/m 15 januari 2011

Aanleiding voor de tentoonstelling is de annotatie en uitgave van het unieke dagboek van de Groningse Frederike van Uildriks (1854-1919), getiteld *De*

Science Centre TU Delft

Op 1 september jongstleden opende in Delft het TU Delft Science Centre. Het Science Centre is de opvolger van het Techniek Museum Delft, maar is, zoals de naam al aangeeft, geen museum meer. De historische verzamelingen van de TU Delft zijn in 2008, toen het museum haar deuren sloot, overgegaan naar de TU Delft Library. Veel ruimte voor de historische collecties van de TU Delft is er voorlopig niet. Er staan een paar voorwerpen in de Faculty Room, maar daar lijkt het voorsnog bij te blijven. Het Science Centre toont vooral de wetenschap en techniek van vandaag en van de toekomst. Daarbij worden de bezoekers van harte uitgenodigd om op de één of andere manier mee te doen aan het onderzoek dat aan de TU Delft plaatsvindt. Daarvoor zijn verschillende kleine ruimtes ingericht waar studenten van de TU Delft bezig zijn met het ontwerpen of bouwen van een opstelling, en de bezoekers kunnen helpen.

De reis door de techniek van vandaag begint met een zaal met Amazing Technologies, waar ondermeer practicum en afstudeerprojecten staan van de TU studenten. Het heeft nog het meest weg van een sectie knotsgekke uitvindingen, maar de meeste hebben toch ook een serieus toepassingsgebied. In een sectie over Serious Games, waarbij serieuze computersimulaties in spelvorm worden gegoten, biedt de mogelijkheid om feed-back te geven op de ontwerpers, zodat de simulaties gebruiksvriendelijker kunnen worden. In het Science Centre staan ook verschillende prijswinnende ontwerpen, zoals de beroemde Nuna Zonneauto waarmee de TU liefst vier maal op rij de eerste prijs haalde in World Solar Challenge, de race voor auto's op zonne-energie.

Han Heijmans,

Productmanager Bijzondere Collecties

Productmanager Collectiefinanciering TU Delft Library

Early Dutch Books Online – een voorproefje van Libratory

Eind dit jaar worden de eerste resultaten zichtbaar van het 'proefproject' waaraan de KB en de UB's van Leiden en de UvA al enige tijd werken: het digitaliseren van het grootste deel van de Nederlandse boekproductie uit de laatste twee decennia van de 18e eeuw. In dit project worden in totaal ongeveer 2 miljoen pagina's gescand en gedigitaliseerd. Er is in overleg met onderzoekers van de Nederlandse universiteiten eerst een thematische selectie gemaakt, maar toen puntje bij paaltje kwam, bleek dat vrijwel al het materiaal uit de betreffende periode kon worden 'meegenomen'. EDBO is als het ware het voorportaal van Libratory. Omdat de periode ook gedekt wordt door het Google Books project van de KB, zal het interessant zijn om te zien hoeveel van dit materiaal in Google Books terecht komt – en hoeveel niet, kortom, hoe de beperkingen van Google Books in de praktijk uitwerken. Nog interessanter is natuurlijk hoe onderzoekers straks reageren op de beschikbaarheid van dit materiaal. Maar echt leuk wordt het pas als er nog veel meer decennia en zelfs eeuwen aan kunnen worden toegevoegd.

Nol Verhagen,

Directeur UB Amsterdam

liefde en de vrijheid natuurlijk! door Mineke Bosch. Zij werd onlangs benoemd tot hoogleraar Moderne Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. Tegelijkertijd zijn er enkele bijbehorende exposities ingericht in de Universiteitsbibliotheek Groningen, in de Groninger Archiven en in het Historisch Centrum Leeuwarden.

UNIVERSITEIT LEIDEN

Universiteitsbibliotheek

Oude Singel 28-32, Leiden

www.bibliotheek.leidenuniv.nl

Facebook in the Sixteenth century? The Humanist and Networker Bonaventura Vulcanius

14 oktober t/m 12 december 2010

De tentoonstelling geeft een fascinerend beeld van de netwerken van geleerden die ontstonden in het zestiende- en zeventiende-eeuwse Europa.

Beste Huismannen. Grafiek en tekeningen uit de collectie Huisman-van Bergen.

t/m 6 november 2010 in het Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25 te Leiden.

De collectie laat een gevarieerd overzicht zien van de moderne grafische kunst van 1970 -2000. De collectie van voormalig conservator Oosterse drukken Guus Huisman (1917-1983) en sociaal psychologe Annie Huisman-van Bergen (1924-2003) werd in 2006 geschonken aan de Universiteitsbibliotheek Leiden met inzet van Remke Kruk, emeritus hoogleraar Arabische taal en cultuur.

Ratio en emotie: verwoord en verbeeld

26 oktober met Trudy Dehue en Teun Voeten

9 november met Dirk van Delft en Wim Hofstee

23 november met Esther-Mirjan Sent en Eveline Crone

7 december met Pauline Kleingeld en Anton van der Lem

Het Studium Generale, het Academisch Historisch Museum en het Scaliger Instituut organiseren in het najaar van 2010 een lezingenserie met mini-exposities om het lustrumthema *Ratio en emotie* onder de aandacht van een breed publiek te brengen. De lezingenserie gaat vergezeld van een aantal kleine eenmalige exposities van objecten uit de Leidse universitaire (bijzondere) collecties.

Klein Auditorium, Academiegebouw. Aanvang: 19.30 uur. Zie voor meer informatie de website van de UB Leiden.

Workshop Flowers of passion and distinction: practice, expertise and identity in Clusius' world

16-17 december 2010

In het najaar van 2010 wordt het Clusius project, waarin het Scaliger Instituut participeert, afgesloten. Op 16-17 december wordt de workshop *Flowers of passion and distinction: practice, expertise and identity in Clusius' world* georganiseerd.

Op 16 december zal in Museum Boerhaave te Leiden een feestelijke bijeenkomst plaatsvinden met een publieke lezing door Dr. Brian W. Olgilvie (University of Massachusetts, Amherst, USA), auteur van het boek *The science of*

describing. *Natural history in Renaissance Europe* (Chicago and London 2006).

Robert van Gulik 1910-2010

16 december 2010 t/m 13 maart 2011

Vanaf 16 december 2010 wordt in de Universiteitsbibliotheek van Leiden gedurende drie maanden een kleine tentoonstelling gehouden over de sinoloog, diplomaat en schrijver van *Rechter Tie* romans Robert Hans van Gulik (1910-1967). Dit gebeurt ter gelegenheid van zijn honderdste geboortedag.

MUSEUM BOERHAVE

Lange St. Agnietenstraat 10, Leiden

www.museumboerhaave.nl

Georg Marcgraf: ontdekkingsreiziger in Nederlands-Brazilië

16-17 december 2010

Ter gelegenheid van de 400ste geboortedag van Georg Marcgraf organiseert Museum Boerhaave de tentoonstelling *Georg Marcgraf: ontdekkingsreiziger in Nederlands-Brazilië*. Marcgraf (1610-1644) wordt tegenwoordig gezien als een belangrijke vertegenwoordiger van de 17e-eeuwse natuurwetenschappers die het rijk der natuur kritisch en systematisch in kaart brachten. Het is de eerste tentoonstelling waarin zijn nagelaten papieren en leven aan bod komen. Eén van de hoogtepunten in de expositie is de beroemde *Historia Naturalis Brasiliae*, afkomstig uit de collectie van de UB Leiden.

UNIVERSITEIT UTRECHT

Universiteitsmuseum

Lange Nieuwstraat 106, Utrecht

www.museum.uu.nl

Urker schedels – terug naar de oorsprong

t/m januari 2011

In juni 2010 vond een bijzondere begrafenis plaats. De zogenaamde Urker schedels werden na 130 jaar herbegraven op het kerkhof van Urk. De schedels zijn al die tijd zorgvuldig door het Universiteitsmuseum Utrecht bewaard. De compacte presentatie *In naam van de wetenschap* laat replica's van de Urker schedels zien en vertelt hoe ze in de collectie van het Universiteitsmuseum terecht zijn gekomen en wat de schedels betekenden voor het wetenschappelijk onderzoek in de tweede helft van de 19e eeuw.

Master the Universe!

t/m 8 mei 2011

Ga mee op expeditie met Nobelprijswinnaar Gerard 't Hooft naar de wereld van het extreem kleine, koude, snelle en zware op zoek naar een theorie van alles! Master the Universe is tot stand gekomen i.s.m. de Faculteit Bètawetenschappen, Universiteit Utrecht.

De jeugd van tegenwoordig – Onderzoek in beeld

t/m februari 2011

Welke invloed heeft het opgroeien in twee culturen? Is er een verband tussen je muziekkeuze en het gebruik van alcohol en drugs? Naar deze en andere vragen over de ontwikkeling van kinderen en jongeren wordt onderzoek gedaan aan de Universiteit Utrecht. *Onderzoek in beeld* laat in een aantal kleine presentaties per jaar actueel onderzoek van de Universiteit Utrecht zien.

SONNENBORGH MUSEUM & STERRENWACHT

Zonnenburg 2, Utrecht

www.sonnenborgh.nl

Ruimtebeelden

17 oktober t/m april 2011

Sonnenborgh brengt met *Ruimtebeelden* het heelal naar het museum. Telescopen op aarde en in de ruimte maken unieke foto's en geven een spectaculair beeld van het heelal.

COLOFON

De Stichting Academisch Erfgoed is een samenwerkingsverband van de Universiteit van Amsterdam
Technische Universiteit Delft
Rijksuniversiteit Groningen
Universiteit Leiden
Universiteit Utrecht

De deadline van nummer 29 is 5 januari 2011.
Redactie: Esther Boeles & Monique Goemans
Redactieadres: Postbus 19185, 1000 GD Amsterdam
e-mail: sae@uva.nl
Grafisch ontwerp: Studio Joyo BV
ISSN 15696154